

2017-09-11

B E S L U T

Remium Nordic AB
genom styrelsens ordförande
Humlegårdsgatan 20, 3 tr.
114 46 STOCKHOLM

FI Dnr 17-658
Delgivning nr 1

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Varning och sanktionsavgift

Finansinspektionens beslut (att meddelas den 12 september 2017 kl. 08.00)

1. Finansinspektionen ger Remium Nordic AB (556101-9174) en varning.
(15 kap. 1 § lagen [2004:297] om bank- och finansieringsrörelse)
2. Remium Nordic AB ska betala en sanktionsavgift på 3 500 000 kronor.
(15 kap. 7 § lagen om bank- och finansieringsrörelse)

Hur man överklagar, se *bilaga 1*.

Sammanfattning

Remium Nordic AB (Remium eller bolaget) har tillstånd att driva finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Bolaget har även tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Finansinspektionen inledde i januari 2017 en kreditriskundersökning av Remium. Inom ramen för undersökningen har Finansinspektionen gått igenom bolagets samtliga 54 kreditakter. Genomgången visar att bolaget har haft allvarliga brister i sin kredithantering och kreditriskhantering. Bristerna rör riskstyrning, riskklassificering samt kreditprövning och beslutsunderlag. Vidare har brister i bolagets hantering av jävskrediter konstaterats. Bristerna innebär att Remium saknar den interna styrning och kontroll som krävs i ett kreditinstitut.

Reglerna om kredithantering och kreditriskhantering tillhör de mest centrala regler som ett kreditinstitut är skyldigt att följa. God intern styrning och kontroll är en förutsättning för att kunna driva kreditverksamheten i enlighet med gällande regelverk och för att kunna hantera de risker som verksamheten är förknippad med. De allvarliga brister som konstaterats ger bilden av ett bolag som under en period av kraftig expansion inte i tillräcklig grad har anpassat sin verksamhet till den nivå som krävs.

Remium har vidtagit åtgärder för att komma till rätta med de brister som Finansinspektionen har påtalat. Styrelsen i bolaget har delvis bytts ut och i juni 2017 beslutade den nya styrelsen att avveckla finansieringsrörelsen. Även om bristerna i Remiums kredithantering och kreditriskhantering har varit allvarliga har verksamheten pågått under en relativt kort tidsperiod. Finansinspektionen anser vid en samlad bedömning och särskilt med beaktade av beslutet om avveckling av finansieringsrörelsen att det är tillräckligt att meddela bolaget en varning tillsammans med en sanktionsavgift på 3 500 000 kronor.

1 Bakgrund

1.1 Bolaget och dess verksamhet

Remium Nordic AB (Remium eller bolaget) är ett kreditmarknadsbolag som sedan 2010 har tillstånd att driva finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF). Bolaget har även tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Remium ingick tidigare i en konsoliderad situation (grupp) tillsammans med Remium Aktiv Förvaltning AB och moderholdingföretaget Remium Nordic Holding AB. I slutet av augusti 2017 meddelade Remium att Remium Nordic Holding AB sålt innehavet i Remium Aktiv Förvaltning AB. Den konsoliderade situationen omfattar numera bara Remium och Remium Nordic Holding AB.

Remiums verksamhet drivs i Sverige via kontor i Stockholm och Haparanda. Remium har cirka 40 anställda, varav fem är kredithandläggare. Alla kredithandläggare utom en är, enligt bolaget, placerade i Haparanda. Enligt bolagets kreditpolicy ska Remium till viss del agera ”utvecklingsbank” för nystartade företag och företag i tillväxtfaser som är i behov av rörelsekapital.

Före juni 2016 hade Remium verksamhet inom mäklari, corporate finance, analys, företagstjänster och inlåning samt utlåning i form av belåning av värdepappersinnehav. Under sommaren 2016 avvecklades viss verksamhet och finansieringsrörelsen utvecklades till att även omfatta utlåning till företag. Sedan denna verksamhetsförändring har inlåningen från allmänheten och balansräkningen ökat kraftigt. Enligt de siffror som Remium har rapporterat in ökade inlåningen från allmänheten från cirka 77 miljoner kronor per den 30 juni 2016 till cirka 476 miljoner kronor per den 31 december samma år. Motsvarande siffra per den 30 juni 2017 var cirka 1,04 miljarder kronor. Bolaget har finansierat den nya verksamheten med inlåningsmedel.

Remiums omsättning för räkenskapsåret 2016 var drygt 58 miljoner kronor, enligt årsredovisningen. Balansomslutningen var per den 31 december 2016 cirka 564 miljoner kronor, varav företagsutlåningen uppgick till cirka 295 miljoner kronor. Omsättningen för första halvåret 2017 var cirka 43 miljoner kronor. Balansomslutningen var per den 30 juni 2017 drygt 1,1 miljard kronor, varav företagsutlåningen uppgick till cirka 511 miljoner kronor.

1.2 Ärendet

Finansinspektionen inledde i januari 2017 en kreditriskundersökning av Remium. Syftet med undersökningen var att kontrollera om bolagets kreditverksamhet och kreditriskhantering följde tillämpliga lagar, föreskrifter, allmänna råd och interna riktlinjer och därvid bedöma bolagets identifiering, mätning, styrning, rapportering och kontroll av kreditrisker. Ett platsbesök genomfördes den 24 januari 2017. Finansinspektionen begärde då att få ta del av Remiums samtliga kreditakter, varvid bolaget överlämnade 54 kreditakter. Tre av dessa kreditakter avsåg återbetalade krediter. Av överlämnat material framgick även att Remium fattat enstaka kreditbeslut där det saknades kreditakt eller annat skriftligt beslutsunderlag. Finansinspektionens undersökning omfattar de 54 krediterna och hur dessa har handlagts fram till platsbesöket i slutet av januari 2017. Under undersökningen uppmärksammade Finansinspektionen flera allvarliga brister i bolagets kreditprocess och kreditriskhantering samt hanteringen av jävskrediter. Bolaget fick den 2 maj 2017 möjlighet att yttra sig över Finansinspektionens iakttagelser och preliminära bedömningar, och informerades samtidigt om att Finansinspektionen övervägde ett ingripande mot bolaget. Remium yttrade sig den 16 maj 2017. Efter yttrandet har viss ytterligare skriftväxling mellan bolaget och Finansinspektionen ägt rum. På bolagets begäran har också två möten hållits.

Bolaget hade vid tidpunkten för platsbesöket en kreditportfölj som uppgick till cirka 300 miljoner kronor och som omfattade 51 krediter. Därefter expanderade Remium sin verksamhet ytterligare och per den 30 juni 2017 var företagsutlåningen cirka 511 miljoner kronor.

I juni 2017 fattade Remium beslut om att avveckla finansieringsrörelsen. I slutet av augusti 2017 hade inlåningen och företagsutlåningen, enligt uppgifter från bolaget, minskat till cirka 928 miljoner kronor respektive cirka 458 miljoner kronor.

2 Tillämpliga bestämmelser

I ärendet aktualiseras bestämmelserna om kredithantering och kreditriskhantering i LBF.

Övergripande bestämmelser om kreditinstituts rörelse och riskhantering finns i 6 kap. LBF. Bestämmelserna är utformade som handlingsregler för kreditinstituten. Det är fråga om rambestämmelser, vars närmare innebörd i regel framgår av mer detaljerade bestämmelser i andra kapitel i samma lag eller i andra författningar. I 8 kap. LBF finns exempelvis bestämmelser om kredithantering som i vissa avseenden preciserar reglerna i 6 kap. samma lag.

För vägledning om hur bestämmelserna i 6 kap. och 8 kap. LBF bör tillämpas har Finansinspektionen gett ut allmänna råd. Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2004:6) om kreditriskhantering i kreditinstitut och värdepappersinstitut, beskriver bl.a. vad ett institut bör beakta för att uppfylla kraven på att identifiera,

mäta, styra och kontrollera sina kreditrisker. Institutet måste inte följa dessa allmänna råd, men om det väljer att inte göra det ska institutet kunna visa hur det på annat sätt uppfyller kraven i LBF.

I ärendet aktualiseras även bestämmelser i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:1) om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut.

En närmare redogörelse för de bestämmelser som Finansinspektionen har tillämpat vid prövningen i detta ärende finns i *bilaga 2*.

3 Finansinspektionens bedömning

3.1 Riskstyrning

Riskaptit, limiter och kreditstrategi

Ett kreditinstitut är enligt 6 kap. 2 § LBF skyldigt att identifiera, mäta, styra, internt rapportera och ha kontroll över de risker som dess rörelse är förknippad med. En tillfredsställande intern kontroll ska finnas i institutet. Vidare anges i bestämmelsen att kreditinstitutet särskilt ska se till att dess kreditrisker och andra risker inte äventyrar institutets förmåga att fullgöra sina förpliktelser. Av 4 b § samma kapitel framgår att styrelsen ansvarar för att dessa krav uppfylls.

För att ett kreditinstitut ska kunna styra sina kreditrisker finns ett uttryckligt krav i 6 kap. 5 § LBF på att styrelsen ska se till att det finns skriftliga interna riktlinjer och instruktioner i den omfattning som behövs för att uppfylla bl.a. kraven i 6 kap. 2 § LBF och för att i övrigt styra rörelsen.

Den övergripande bestämmelsen om riskhantering i 6 kap. 2 § LBF preciseras i flera avseenden av bestämmelser i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd. Av 2 kap. 3 § Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut framgår att ett kreditinstitut ska ha en dokumenterad riskaptit som omfattar företagets alla slag av risker. Styrelsen ska besluta om företagets riskaptit och regelbundet utvärdera riskaptiten och uppdatera den om det behövs.

Enligt 9 § Finansinspektionens allmänna råd om kreditriskhantering i kreditinstitut och värdepappersinstitut bör institutet ha en klar strategi för omfattningen av och inriktningen i den samlade kreditrisk som institutet väljer att exponera sig för. Kreditstrategin bör uttrycka de egenskaper som ska känneteckna kreditportföljen när det gäller sammansättning, diversifiering och koncentrationer.

Finansinspektionen har i undersökningen tagit del av bl.a. Remiums kreditpolicy och bolagets instruktion för riskaptit daterade den 28 september 2016 respektive den 29 november 2016. Av bolagets instruktion för riskaptit framgår att den grundläggande riskaptiten är att hålla bolagets risknivå på en så låg nivå som möjligt utifrån vad som är rimligt med hänsyn till bl.a. verksamhetens

omfattning. Bolagets kreditgivning ska enligt kreditpolicyn ligga inom ramen för den riskaptit som styrelsen har fastställt.

I samband med platsbesöket i januari 2017 begärde Finansinspektionen att få ta del av Remiums samtliga kreditakter, varvid bolaget överlämnade 54 kreditakter. Vid genomgången av dessa kunde Finansinspektionen konstatera att 18 av krediterna hade lämnats till nystartade företag och föreningar. Enligt Remiums kreditpolicy betraktas krediter till nystartade bolag generellt som krediter med hög risk. Kreditpolicyn anger även ett antal kriterier för att en kredit ska betraktas som särskilt riskfylld. Enligt Finansinspektionens bedömning uppfyller 21 krediter, dvs. cirka 39 procent av bolagets 54 krediter, kriterierna och utgör alltså särskilt riskfyllda krediter enligt bolagets kreditpolicy. Sex av dessa 21 krediter har lämnats till nystartade bolag. Utifrån vad som framkommit vid granskningen av kreditakterna och av Remiums beskrivning av sin kreditgivning, anser Finansinspektionen att bolaget har drivit en verksamhet som varit förknippad med hög kreditrisk.

Remium hävdar att endast sju krediter har lämnats till nystartade bolag och anser inte att verksamheten är förknippad med hög kreditrisk. Av den sammanställning över bolagets krediter per den 30 januari 2017 som bolaget har lämnat in till Finansinspektionen framgår emellertid att Remium själv definierar 18 av sina krediter som krediter med ”hög risk” eller ”mycket hög risk”. Dessa 18 krediter utgör – enligt bolagets egen sammanställning – cirka 25 procent av den totala kreditvolymen. Att en fjärdedel av den totala kreditvolymen utgörs av högriskkrediter enligt bolagets egen bedömning bekräftar Finansinspektionens uppfattning att bolaget har drivit en verksamhet som varit förknippad med hög risk. Enligt Finansinspektionen har bolaget därmed inte följt sin kreditpolicy eller den beslutade riskaptiten.

Som framgår ovan ska ett företag ha en dokumenterad riskaptit som omfattar företagets alla slag av risker och styrelsen ska regelbundet utvärdera och uppdatera riskaptiten om det behövs. Det är företagets styrelse som ska bestämma vilken kreditrisk som företaget ska ta och utforma ändamålsenliga processer och kontroller för att säkerställa att företaget inte har en högre kreditrisk än den styrelsen har beslutat om. Detta har styrelsen i Remium inte gjort.

Limiter är verktyg som ett företag kan använda för att säkerställa att kreditgivningen håller sig inom företagets fastställda nivåer. Den enda limit som Remium har haft för att styra kreditgivningen i bolaget är limiten för stora exponeringar och den följer direkt av gällande regler. Det fanns alltså inte några fastställda limiter kopplade till kreditrisk för t.ex. kreditförluster eller fördelning per riskklass enligt bolagets riskklassificering. Inte heller för fördelningen mellan blancolån och utlåning med säkerhet eller för koncentrationer i branscher fanns interna riktlinjer. Att följa utvecklingen i kreditrörelsen enbart med hjälp av limiten för stora exponeringar ger ingen ledning om hur bolagets aggregerade kreditrisker utvecklas eller om utvecklingen ligger i linje med bolagets instruktion om att hålla en låg risknivå. Avsaknaden av ändamålsenliga limiter

har inneburit att styrelsen inte har kunnat följa upp bolagets kreditrisker på ett tillfredsställande sätt.

Eftersom bolagets riktlinjer och interna instruktioner endast vagt anger de egenskaper som ska känneteckna kreditportföljens sammansättning, diversifiering och koncentration, har Remium inte heller haft en tillräckligt tydlig riskstrategi vad gäller omfattningen av och inriktningen i den samlade kreditrisk som bolaget väljer att exponera sig för (9 § Finansinspektionens allmänna råd om kreditriskhantering i kreditinstitut och värdepappersinstitut). Remium vidgår att bolaget inte har följt de allmänna råden fullt ut, men hävdar att det endast var inledningsvis som man inte gjorde det. Remium hävdade i ett yttrande från maj 2017 att bolaget då var i ett skede där det kunde bedöma kreditportföljen för att besluta om en reviderad riskaptit, limiter och kreditstrategi som på ett tydligare sätt tar hänsyn till sammansättningen, eventuell diversifiering och koncentration till vissa branscher. Några beslut om revideringar av riskaptit, limiter och kreditstrategi har emellertid inte fattats varken under den tid som verksamheten expanderade eller senare.

Remium har således inte följt 9 § Finansinspektionens allmänna råd om kreditriskhantering i kreditinstitut och värdepappersinstitut och har inte heller visat att bolaget på något annat sätt har uppfyllt kraven i 6 kap. LBF. De brister som Finansinspektionen har iakttagit i Remiums riskstyrning innebär enligt myndigheten att Remium inte har haft kontroll över sina kreditrisker på det sätt som krävs enligt 6 kap. 2 och 5 §§ LBF. Av 6 kap. 4 b § LBF framgår att det är styrelsen som ansvarar för att kraven i 6 kap. 1–3 §§ samma lag uppfylls.

Riskklassificering

Riskklassificeringsmodeller är verktyg för att löpande kunna följa upp och tidigt identifiera förändringar i kreditkvalité, såväl för enskilda kredittagare och i olika portföljer som på aggregerad nivå. Remium gör gällande att bolaget har riskklassificerat sina krediter och kredittagare i lämplig omfattning.

Enligt Finansinspektionens mening kan ett kreditinstituts riskklassificering göras antingen genom att bolaget väljer en förvald klassificering från en extern leverantör som integreras i bolagets kreditprocess eller så kan bolaget använda en egen intern modell för klassificering av krediterna för att regelbundet kontrollera, styra och följa upp sammansättningen och förändringar av kreditportföljen.

Remium uppger att kredittagarna bedöms utifrån såväl en förvald klassificering från en extern leverantör som utifrån en egen riskklassificeringsskala. Finansinspektionen har dock, trots begäran, inte fått någon information om hur bolagets interna riskklassificeringsskala fungerar i praktiken, t.ex. vad det är som får risken att öka eller minska på riskskalan. Den kompletterande instruktion för riskklassificering som Remium lämnade in till Finansinspektionen i maj 2017 har inte heller belyst detta närmare. Det är också oklart hur bolaget menar att den interna riskklassificeringsskalan och den externa leverantörens modell samverkar

när risken bedöms. Eftersom bolaget inte har kunnat förklara hur den egna riskklassificeringsskalan fungerar kan denna inte anses utgöra en användbar modell för riskklassificering.

Av utredningen framgår det även att Remiums funktion för riskkontroll har utvecklat en egen modell för riskklassificering, som riskkontrollfunktionen menar är mer rättvisande och som den har rekommenderat bolaget att använda för sin riskklassificering. Remium förefaller inte ha vidtagit någon åtgärd till följd av denna rekommendation och Finansinspektionen har, trots begäran, inte fått någon närmare information om modellen.

Mot denna bakgrund bedömer Finansinspektionen att Remium huvudsakligen har använt den externa kreditvärderingsmodellen för kreditbedömningen. Som framgår ovan är detta ett möjligt alternativ för företagen. Enligt Finansinspektionens mening måste dock ett företag som väljer att använda sig av det alternativet ha full kännedom om hur den externa kreditvärderingsmodellen fungerar för att kunna anses ha kontroll över sina risker. Denna förståelse har saknats i Remium. Bolaget har t.ex. inte kunnat förklara vilken vikt variablerna i den externa leverantörens modell har och hur dessa används i bedömningen av en kredittagare i den egna verksamheten. Remium har inte arbetat aktivt med ratingen i analysen av kredittagare, vare sig vid beviljandet eller vid uppföljningen av krediterna. En sådan analys är nödvändig för att bolaget ska kunna mäta sin kreditrisk på det sätt som krävs. Som exempel kan nämnas att Remium beviljade en kredit i augusti 2016 som klassificerades som låg risk och där motparten bedömdes ha god återbetalningsförmåga. I Remiums riskrapport i mars 2017 är engagemanget dock noterat som fallerat.

Remium saknade vid tiden för platsbesöket instruktion för riskklassificering. När ett företag saknar sådana instruktioner får kredithandläggarna inte den vägledning de behöver för att utföra en fullgod riskklassificering, något som också bekräftas vid Finansinspektionens granskning av kreditakterna.

Att Remium inte har riskklassificerat sina kunder på det sätt som krävs, innebär att bolaget inte löpande har kunnat mäta och följa upp den samlade kreditrisken på ett tillfredsställande sätt. Det medför i sin tur att risken för oförutsedda kreditförluster ökar, något som också funktionen för riskkontroll har påpekat i sin riskrapport den 31 mars 2017. Finansinspektionen noterar också att funktionen för riskkontroll i samma rapport gör en egen riskklassificering av Remiums krediter per motpart, vilken visar väsentligt sämre riskklasser än de som Remium har åsatt krediterna. Funktionen för riskkontroll har i anslutning till detta bedömt att den förväntade kreditförlustnivån skulle kunna innebära kapitaltäckningsmässiga problem för Remium.

Mot bakgrund av det anförda gör Finansinspektionen bedömningen att Remium inte har följt 12 § Finansinspektionens allmänna råd om kreditriskhantering i kreditinstitut och värdepappersinstitut. Dessa allmänna råd anger att institut bör klassificera sina kredittagare eller krediter med avseende på kreditrisk och att riskklassificeringen bl.a. bör bygga på definierade kriterier som löpande

utvärderas och att informationsunderlaget bör vara av sådan kvalitet att riskklassificeringen speglar faktiska förhållanden. Remium har inte haft en riskklassificering som har uppfyllt dessa kriterier. Eftersom Remium inte heller har visat att bolaget på något annat sätt har uppfyllt kraven i 6 kap. 2 och 5 §§ LBF finner Finansinspektionen att Remium inte har följt de grundläggande kraven på riskhantering och att bolaget inte kan anses ha haft kontroll över sina kreditrisker. Av 6 kap. 4 b § LBF framgår att det är styrelsen som ansvarar för att kraven i 6 kap. 1–3 §§ samma lag uppfylls.

3.2 Kreditprövning och beslutsunderlag

Av 8 kap. 1 § LBF framgår att ett kreditinstitut, innan det beviljar en kredit, ska pröva risken för att förpliktelser som följer av kreditavtalet inte kan fullgöras. Institutet får bevilja krediten bara om förpliktelserna på goda grunder kan förväntas bli fullgjorda.

Av 8 kap. 2 § LBF följer att ett kreditinstituts kreditprövning ska vara organiserad så att den som fattar beslut i ett ärende har tillräckligt beslutsunderlag för att bedöma risken med att bevilja krediten. En förutsättning är således att institutet hämtar in tillräcklig information om den lånesökande. Detta är väsentligt för både själva kreditbeslutet och den senare uppföljningen av krediten. Vidare är det angeläget att kreditinstitutet har ett system som förmår att utvärdera den insamlade informationen. I en sådan utvärdering ingår det att ta ställning både till låntagaren i sig och till lånets andel av kreditinstitutets samlade risk. Bestämmelsen innebär alltså att det ställs krav på såväl informationsinhämtning om kunden som kunskap om kreditinstitutets interna riktlinjer och andra engagemang gentemot kunden samt personer kopplade till kunden.

Enligt 8 kap. 3 § LBF ska ett kreditbeslut dokumenteras så att beslutsunderlaget redovisas och kreditärendets hantering i övrigt kan följas.

Efter att ha gått igenom Remiums samtliga kreditakter kan Finansinspektionen konstatera att det i cirka en fjärdedel av akterna saknas handlingar som beslutsprotokoll eller uppgifter om exempelvis kredittagarens ekonomiska ställning eller borgen. I fråga om borgen gäller, enligt Remiums kreditinstruktion, att borgen bara ska accepteras om åtagandet anses utgöra en betryggande säkerhet för krediten, dvs. att borgensåtagandet kan infrias. I cirka hälften av kreditakterna med borgensåtagande finns dock brister i hur borgensåtagandet har bedömts. Det kan handla om att borgensmannens återbetalningsförmåga är för svag och att borgensåtagandet därmed inte kan anses utgöra en betryggande säkerhet för krediten. Ett annat exempel är att borgensmäns återbetalningsförmåga har beräknats på en betydligt högre inkomst än vad som framgår av de uppgifter som Remium har hämtat in från ett externt kreditupplysningsföretag och utan att det framgår av kreditpromemorian att den högre inkomsten har styrkts. I fråga om krediter med säkerheter i fastighet har sådana vid flera tillfällen beviljats utan att värderingsunderlag har presenterats.

Remium gör gällande att borgensmäns inkomstuppgifter rutinmässigt har kontrollerats, men vidgår att detta inte alltid har dokumenterats i kreditpromemorian. Vidare medger bolaget brister i analysen av borgensåtaganden och i dokumentationen av vilka belopp säkerheter har värderats till. Remium anför att bolaget har vidtagit åtgärder för att komma till rätta med dessa brister. Bolaget har bl.a. tagit fram en instruktion för värdering och bedömning av ställda säkerheter.

Vidare visar genomgången av Remiums kreditportfölj att analysen, som även innefattar känslighetsanalysen av kredittagarnas återbetalningsförmåga, är bristfällig i minst två tredjedelar av krediterna. Det handlar exempelvis om att den framåtblickande prognosen visar en mycket positiv utveckling som förefaller baseras på kredittagarens egna uppgifter, utan närmare analys av huruvida uppgifterna framstår som tillförlitliga och rimliga. Här kan särskilt nämnas en kredit till ett företag som har bedömts som ”mycket hög risk” och där ägaren har dömts för ekonomisk brottslighet. Den krediten har beviljats med motiveringen att Remium har stort förtroende för företagets ägare. I februari 2017 inleddes konkurs i det företaget.

Remium bestrider att det skulle finnas brister i analysen av kredittagarnas återbetalningsförmåga och hävdar att det framgår av t.ex. kredittagarens kassaflöde och av kreditupplysningen att återbetalningsförmågan är god. Finansinspektionens uppfattning är dock att återbetalningsförmågan hos flertalet av kredittagarna är svag eller mycket svag. I vissa fall kan återbetalningsförmågan emellertid inte bedömas eftersom beslutsunderlaget är mycket bristfälligt. Även bolagets egen funktion för riskkontroll noterade i riskrapporter under hösten 2016 att funktionen för regelefterlevnad har gjort ”ett flertal allvarliga anmärkningar på kreditunderlagen”. I riskrapporten för mars 2017 bedömde funktionen för riskkontroll att det därför finns en förhöjd risk i fråga om regelefterlevnaden i detta avseende. När kreditanalysen är bristfällig blir även beslutsunderlaget till beslutsfattarna undermåligt.

Av 16 § andra stycket Finansinspektionens allmänna råd om kreditriskhantering i kreditinstitut och värdepappersinstitut framgår att en kreditprövning bör göras på ett underlag som ger en god bild av den kreditsökandes ekonomiska status. I samma råd står det också att kreditprövningen bör omfatta en känslighetsanalys av den kreditsökandes återbetalningsförmåga och en bedömning av risken för en värdeförsämring i förekommande säkerheter. Mot bakgrund av att merparten av kreditprövningarna har gjorts på bristfälliga underlag och inte kan anses motsvara hur en kreditprövning bör göras enligt de allmänna råden, anser Finansinspektionen att Remium inte har följt 16 § Finansinspektionens allmänna råd om kreditriskhantering i kreditinstitut och värdepappersinstitut. Eftersom bolaget inte har visat att det på annat sätt har följt vad som gäller i fråga om kreditprövning och beslutsunderlag anser Finansinspektionen att bolaget inte har uppfyllt kraven i 8 kap. 1 och 2 §§ LBF.

Finansinspektionen har under undersökningen noterat att det framgår av styrelseprotokoll att det finns enstaka kreditbeslut som gäller krediter där

Finansinspektionen inte har fått någon kreditakt eller annat beslutsunderlag från Remium. Bolaget har förklarat detta med att dessa krediter inte hade betalats ut när övriga kreditakter lämnades till Finansinspektionen. Finansinspektionen konstaterar att oavsett om en kredit har betalats ut eller inte måste det finnas underlag för analys av och beslut om krediten.

Det förekommer också att uppgifter i kreditpromemorian skiljer sig från övriga uppgifter i kreditakten, exempelvis i fråga om belopp på skuldebrev. Vidare omfattar dokumentationen inte de överväganden som har legat till grund för kreditbeslutet och samtliga kreditvillkor. Därmed är det Finansinspektionens bedömning att Remium inte har följt 17 § andra stycket Finansinspektionens allmänna råd om kreditriskhantering i kreditinstitut och värdepappersinstitut, som bl.a. anger att dokumentationen bör omfatta de överväganden som har legat till grund för beslutet samt kreditvillkor som t.ex. belopp och säkerheter. Eftersom bolaget inte heller har visat att det på annat sätt har sett till att kreditbeslutet dokumenteras så att beslutsunderlaget redovisas och kreditärendets hantering i övrigt kan följas, anser Finansinspektionen att bolaget inte har uppfyllt kraven i 8 kap. 3 § LBF.

Sammanfattningsvis anser Finansinspektionen att ovanstående iakttagelser visar att bolaget har haft allvarliga brister i sin kredithantering och därmed inte har uppfyllt kraven i 8 kap. 1–3 §§ LBF. Bristerna i kredithanteringen innebär också att bolaget inte kan anses ha identifierat och haft kontroll över sina kreditrisker på det sätt som krävs enligt 6 kap. 2 § LBF.

I den undersökning som Finansinspektionen har gjort har det också framkommit att det har funnits brister i Remiums interna riktlinjer och instruktioner för kreditprocessen. För att åtgärda detta har Remium bl.a. tagit fram en ny värderingsinstruktion och en reviderad kreditinstruktion. Den styrdokumentation som bolaget har tagit fram är emellertid fortfarande för allmänt hållen och inte anpassad för den verksamhet som bolaget driver. Remium uppfyller därför inte heller genom de nya styrdokumentens kraven i 6 kap. 5 § LBF som anger att styrelsen ska se till att det finns skriftliga interna riktlinjer och instruktioner i den omfattning som behövs för att uppfylla de krav som ställs i bl.a. 6 kap. 1–3 §§ LBF och för att i övrigt styra rörelsen. Även avsaknaden av viss styrdokumentation och bristerna i delar av befintlig styrdokumentation medför att bolaget inte kan anses identifiera och ha kontroll över sina kreditrisker på det sätt som krävs enligt 6 kap. 2 § LBF.

3.3 Jävskrediter

I 8 kap. LBF finns särskilda bestämmelser om krediter som lämnas till en så kallad jävskrets. Ett kreditinstitut får, enligt 5 § nämnda kapitel, inte ingå avtal om tjänster på andra villkor än sådana som institutet normalt tillämpar eller ingå andra avtal på villkor som inte är affärsmässigt betingade med eller till förmån för en utpekad jävskrets. I jävskretsen ingår t.ex. styrelseledamöter och juridiska personer där exempelvis en styrelseledamot har ett väsentligt ekonomiskt intresse i egenskap av delägare eller medlem.

Av 8 kap. 6 § LBF följer att det är institutets styrelse som ska behandla ärenden som avser avtal med personer i jävskretsen och att styrelsen ska föra in uppgifter i en förteckning över de avtal som har träffats.

Remium har lämnat två krediter till företaget X. När dessa krediter beviljades var X ett helägt dotterbolag till företaget Y, som indirekt ägde 9,9 procent av aktierna i Remium. Personen A, som när lånen beviljades var styrelseledamot i Remium, ägde då 90,1 procent av aktierna i Y och var verkställande direktör i X.

De två krediterna till X utgörs av lån på 12 miljoner kronor respektive 3 miljoner kronor med löptider på två år. Av utredningen framgår att den förstnämnda krediten beviljades i juni 2016 utan säkerhet i reelltillgångar. I slutet av juli 2016 beviljades X en tilläggs Kredit på 3 miljoner kronor, också den utan säkerhet i reelltillgångar. För dessa krediter på sammanlagt 15 miljoner kronor betalade X – utöver en ränta på 5 procent – en uppläggningsavgift på totalt 42 500 kronor, vilket är väsentligt mycket mindre än vad andra låntagare i Remium betalar i uppläggningsavgift för liknande krediter. Trots den riskklassificering som Remium åsatt X har Remium alltså beviljat X krediter helt utan säkerhet och till en låg uppläggningsavgift. Enligt Finansinspektionen beviljades krediterna till X på betydligt förmånligare villkor än vad som tillämpas för liknande krediter som Remium har lämnat till andra företag. Krediterna kan därmed inte anses vara beviljade på sådana villkor som Remium normalt tillämpar eller som är affärsmässigt betingade.

Remium invänder mot att krediterna skulle avvika från affärsmässiga villkor och anför att säkerhet har ställts i form av företagsinteckning på 15 miljoner kronor och generell obegränsad borgen av moderbolaget Y. Av utredningen framgår dock att det var först i slutet av november 2016 som krediterna kompletterades med dessa säkerheter. Företaget Y är ett nystartat bolag som vid tidpunkten för när borgensåtagandet ingicks saknade en reviderad årsredovisning. Därmed försvårades analysen av om åtagandet skulle kunna infrias eller inte väsentligt. Den omständigheten att Y är nystartat gör också att företagshypoteken inte kunde tas ut förrän i början av 2017. Krediterna löpte alltså helt utan säkerhet under cirka sex månader, vilket har inneburit ett avsteg från Remiums kreditinstruktion.

Remium har tagit in ett utlåtande från en extern konsultfirma om krediterna. I utlåtandet, som är daterat den 7 december 2016, bedömer konsultfirman att villkoren för lånen förefaller marknadsmässiga. Finansinspektionen konstaterar emellertid att konsultfirman, till skillnad från Finansinspektionen, endast har baserat sin bedömning av krediterna på information som har lämnats av Remiums ledning. Konsultfirmans bedömning har också utgått från en uppläggningsavgift på totalt 247 500 kronor, vilket alltså är betydligt högre än de 42 500 kronor som framgår av kreditakterna. Vad Remium har anfört eller vad som i övrigt framkommit förändrar således inte Finansinspektionens uppfattning att krediterna har lämnats i strid med 8 kap. 5 § LBF. Det kan också noteras att

Remiums egen funktion för riskkontroll i flera riskrapporter under hösten 2016 ifrågasatte marknadmässigheten i krediten till X.

Av Remiums kreditpolicy framgår att en styrelseledamot inte har rätt att medverka vid kreditbeslut där personen i något avseende har ett ekonomiskt intresse av kredittagarens verksamhet. Emellertid har Remiums dåvarande styrelseledamot A skrivit under beslutsprotokollen för krediterna till X, trots att han samtidigt var verkställande direktör i och ägare till kredittagaren X. A har också skrivit under skuldebrev för krediterna för kredittagarens räkning. I ett yttrande till Finansinspektionen uppger Remium att A inte har deltagit i beredningen av och besluten om krediterna, men att denne av misstag har skrivit under beslutsprotokollen. Enligt Remium fattades besluten i stället av en annan styrelseledamot, vars underskrift dock saknades i de beslutsprotokoll som överlämnades till Finansinspektionen i januari 2017. Enligt Finansinspektionens bedömning framstår det som osannolikt att A skulle ha skrivit under beslutsprotokollen av misstag, eftersom han även har skrivit på skuldebrev för kredittagaren (och sedermera även borgensåtagandet för borgensmannen). Av protokollet från styrelsemötet den 14 juni 2016 – då styrelsen beslutade att lämna en kredit på 12 miljoner kronor till X – framgår inte annat än att A medverkade vid kreditbeslutet. Något styrelseprotokoll avseende krediten på 3 miljoner kronor har inte getts in till Finansinspektionen. Finansinspektionen finner vid en samlad bedömning det utrett att A i varje fall har medverkat vid beslutet att bevilja X krediten på 12 miljoner kronor. Oavsett hur det förhåller sig med krediten på 3 miljoner kronor anser Finansinspektionen att de misstag som har begåtts och den bristfälliga dokumentationen om krediten bekräftar att det finns allvarliga brister i bolagets interna styrning och kontroll.

Remium har medgett att den lista över jävskrediter som överlämnades till Finansinspektionen vid platsbesöket i januari 2017 inte var fullständig.

Finansinspektionen konstaterar sammanfattningsvis att bolaget inte har hanterat jävskrediter i enlighet med bolagets instruktioner samt bestämmelserna i 8 kap. 5 och 6 §§ LBF.

4 Övervägande om ingripande

4.1 Tillämpliga bestämmelser

Finansinspektionen ska, enligt 15 kap. 1 § LBF, ingripa om ett kreditinstitut har åsidosatt sina skyldigheter enligt den lagen, andra författningar som reglerar institutets verksamhet, institutets bolagsordning, stadgar eller reglemente, eller enligt interna instruktioner som har sin grund i författningar som reglerar institutets verksamhet. Finansinspektionen kan enligt samma bestämmelse ingripa bl.a. genom att förelägga ett kreditinstitut att vidta åtgärder för att komma till rätta med en viss situation eller genom att ge kreditinstitutet en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska kreditinstitutets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, en varning meddelas.

Av 15 kap. 1 b § första stycket LBF framgår att Finansinspektionen vid valet av sanktion ska ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens art, överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som har uppstått och graden av ansvar. I 15 kap. 1 b § andra stycket LBF föreskrivs att Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om kreditinstitutet gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot institutet och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

Av 15 kap. 1 c § första stycket LBF framgår att utöver det som anges i 1 b §, ska det beaktas i försvårande riktning om kreditinstitutet tidigare har begått en överträdelse.

Enligt 15 kap. 1 c § andra stycket LBF ska det beaktas i förmildrande riktning om institutet i väsentlig mån genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och om institutet snabbt har upphört med överträdelsen sedan den anmälts eller påtalats av Finansinspektionen.

Av 15 kap. 7 § LBF följer att om ett kreditinstitut har meddelats beslut om anmärkning eller varning, får Finansinspektionen besluta att institutet ska betala en sanktionsavgift.

4.2 Bedömning av överträdelserna och val av ingripande

Finansinspektionens har granskat Remiums hela kreditportfölj och har därmed kunnat bilda sig en god uppfattning om Remiums kreditrörelse från det att verksamheten med företagsutlåning startade sommaren 2016 fram till platsbesöket i slutet av januari 2017.

Finansinspektionens utredning visar att Remium har haft flera allvarliga brister i sin kreditprocess och en bristande riskstyrning. Bolaget har inte anpassat sin verksamhet efter den riskaptit som styrelsen beslutat och har inte haft nödvändiga limiter för kreditgivning och uppföljning. Det förefaller som om det inom bolaget saknas en uppfattning om vilka kreditrisker som är acceptabla i rörelsen, något som återspeglas i bl.a. bolagets kreditinstruktion, där det saknas nödvändiga ställningstaganden om bolagets riskstrategi vad gäller omfattningen av och inriktningen i den samlade kreditrisk som bolaget väljer att exponera sig för. Vidare har Remium inte riskklassificerat sina kunder på det sätt som krävs, vilket har medfört att bolaget inte löpande har kunnat kontrollera sina kreditrisker. Detta har i sin tur inneburit att risken för oförutsedda kreditförluster har ökat.

Remium anför att bolagets riskaptit, limiter och riskstrategi har beslutats när utvecklingen av kreditgivningsverksamheten inleddes. Enligt Finansinspektionens uppfattning är det inte godtagbart att kraftigt expandera verksamheten på det sätt som gjordes fram till början av 2017, utan att revidera riskstyrningen i kreditverksamheten.

Finansinspektionens undersökning visar också allvarliga brister i kreditanalysen vid beviljandet av krediter och på dokumentationen av kreditbeslut, något som även funktionen för regelefterlevnad och funktionen för riskkontroll har bekräftat. Vidare har bolagets hantering av jävskrediter brustit.

Bristerna har sammantaget fått till följd att bolagets kreditrisker inte har kunnat identifieras, mätas, internt rapporteras eller kontrolleras på det sätt som krävs. Bolagets dåvarande styrelse har således inte förmått att skapa den interna styrning och kontroll över bolagets kreditrisker som förutsätts i ett kreditinstitut.

Remium har åsidosatt sina skyldigheter enligt flera bestämmelser i LBF. Finansinspektionen ska därför, enligt 15 kap. 1 § samma lag, ingripa mot bolaget. Reglerna om riskhantering och hantering av krediter tillhör de mest centrala regler som ett kreditinstitut är skyldigt att följa. Underlåtenheten att säkerställa att det finns en ändamålsenlig kredithantering och kreditriskhantering medför att bolaget riskerar att drabbas av stora kreditförluster. Ytterst äventyras bolagets förmåga att fullgöra sina förpliktelser mot insättare och andra. Detta kan i sin tur leda till att enskilda och företag drabbas av förluster. Även staten riskerar att drabbas av kostnader för det fall insättningsgarantin träder in. Överträdelserna är så allvarliga att det finns skäl att överväga att återkalla Remiums tillstånd att driva finansieringsrörelse.

Som ett alternativ till återkallelse kan Finansinspektionen i stället meddela en varning. Detta är möjligt om det i och för sig finns skäl för återkallelse, men om en varning i det särskilda fallet framstår som en tillräcklig åtgärd. Omständigheter som kan göra att en varning framstår som tillräcklig kan vara att institutet inte kan befaras upprepa överträdelserna och att prognosen för institutet därmed är god (se prop. 2002/03:139 s. 383).

Remium anför att bolaget löpande har vidtagit åtgärder för att kontinuerligt förbättra rutinerna i sin kreditprocess och kreditriskhantering. Under våren 2017 tog bolaget, enligt egen utsago, fram ett åtgärdsprogram med förbättringsåtgärder. Inom ramen för det programmet ska bl.a. utbildningsinsatser ha genomförts och styrdokumentation ha tagits fram eller uppdaterats.

I slutet av maj 2017 meddelade Remium Finansinspektionen att styrelsen för bolaget delvis hade bytts ut och i juni 2017 beslutade den nya styrelsen att avveckla bolagets finansieringsrörelse. De tidigare planerna på att revidera riskaptit, limiter och kreditriskstrategi, som bolaget hade upplyst om i ett yttrande den 16 maj 2017, har enligt bolaget därmed avstannat. Den tidigare kommunicerade översynen av bolagets riskklassificering kommer inte heller att genomföras. I fråga om avvecklingsprocessen anför bolaget bl.a. att ingen ytterligare kreditgivning kommer att drivas i bolaget och att befintliga krediter ska avvecklas. Enligt Remium kommer även all inlåning att avvecklas. Bolaget har sänkt inlåningsräntan för att inte längre attrahera inlåning. Bolaget planerar att avvecklingen ska vara slutförd till den 31 december 2017. I augusti 2017 meddelade bolaget att den verkställande direktören hade bytts ut.

Även om bristerna i Remiums kredithantering och kreditriskhantering har varit allvarliga har verksamheten pågått under en relativt kort tidsperiod. Finansinspektionen anser sammantaget, och särskilt med beaktande av att bolaget har beslutat att avveckla finansieringsrörelsen och förklarat att det avser att återlämna finansieringsrörelsestillståndet, att det är tillräckligt att ingripandet stannar vid en varning. Finansinspektionen kommer inom ramen för sin tillsyn att följa upp att bolagets avveckling av den tillståndspliktiga verksamheten avseende finansieringsrörelsen fortskrider i enlighet med vad bolaget har uppgett och under ordnade former.

De överträdelser som har skett i bolaget är så allvarliga att varningen ska förenas med en sanktionsavgift. Avgiften får inte överstiga tio procent av bolagets omsättning närmast föregående räkenskapsår. Enligt bolagets senast fastställda årsredovisning för år 2016 var omsättningen drygt 58 miljoner kronor. Sanktionsavgiften kan därför högst uppgå till 5 800 000 kronor.

Sanktionsavgiften är ytterligare ett sätt att gradera överträdelserna. Vid bedömningen av avgiftens storlek finns det, precis som vid valet av ingripande, anledning att beakta att överträdelserna är allvarliga till sin karaktär, att de skett på områden som är centrala i ett kreditinstituts verksamhet och att Remium inte har åtgärdat bristerna, trots att bolagets styrelse inte kan ha varit ovetande om dessa. Sanktionsavgiften bör därför bestämmas till ett relativt högt belopp. Finansinspektionen fastställer sanktionsavgiften till 3 500 000 kronor. Denna sanktionsavgift är – baserat på de ekonomiska uppgifter som Remium har lämnat till Finansinspektionen – inte så stor att Remiums förmåga att fullgöra soliditetskrav och likviditetskrav enligt 6 kap. 1 § LBF äventyras.

Sanktionsavgiften, som tillfaller staten, ska faktureras när beslutet har vunnit laga kraft.

FINANSINSPEKTIONEN

Sven-Erik Österberg
Styrelseordförande

Katarina Welin
Senior jurist

Beslut i detta ärende har fattats av Finansinspektionens styrelse (Sven-Erik Österberg, ordförande, Maria Bredberg Pettersson, Marianne Eliason, Anders

Kvist, Hans Nyman, Gustaf Sjöberg och Erik Thedéen, generaldirektör) efter föredragning av den seniora juristen Katarina Welin. I den slutliga handläggningen av ärendet har även chefsjuristen Charlotte Rydin, avdelningschefen Martina Jäderlund, avdelningschefen Caroline Rygaard, biträdande avdelningschefen Elisabeth Siltberg och seniora finansinspektören Christel Brattlöf deltagit.

Bilagor

Bilaga 1 – Hur man överklagar

Bilaga 2 – Tillämpliga bestämmelser

Kopia: Remium Nordic AB:s verkställande direktör

DELGIVNINGSKVITTO

FI Dnr 17-658
Delgivning nr 1

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Varning och sanktionsavgift

Handling:

Beslut om varning och sanktionsavgift meddelat den **12 september 2017** till Remium Nordic AB.

Jag har, i egenskap av behörig firmatecknare, denna dag tagit del av handlingen.

.....
DATUM

.....
NAMNTECKNING

.....
NAMNFÖRTYDLIGANDE

.....
EV. NY ADRESS

.....

.....

.....

Detta kvitto ska sändas tillbaka till Finansinspektionen **omgående**. Om kvittot inte skickas tillbaka kan delgivning ske på annat sätt, t.ex. genom stämmingsman.

Om du använder det bifogade kuvertet är återsändandet gratis.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Bilaga 1

Hur man överklagar

Om ni anser att beslutet är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka eller lämna det till Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm.

Ange följande i överklagandet:

- Namn och adress.
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets nummer.
- Varför ni anser att beslutet är felaktigt.
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Kom ihåg att underteckna skrivelsen.

Överklagandet ska ha kommit in till Finansinspektionen inom tre veckor från den dag ni fått ta del av beslutet.

Finansinspektionen skickar överklagandet vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm, om det kommit in i tid och Finansinspektionen inte själv ändrar beslutet på det sätt som ni begärt.

Tillämpliga bestämmelser

Grundläggande bestämmelser om ett kreditinstituts riskhantering finns i 6 kap. LBF. För vägledning om hur bestämmelserna i bl.a. 2 § samma kapitel bör tillämpas har Finansinspektionen meddelat Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2004:6) om kreditriskhantering i kreditinstitut och värdepappersinstitut. I dessa anges bl.a. vad ett institut bör beakta för att identifiera, mäta, styra och ha kontroll över sina kreditrisker.

Lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, LBF

6 kap. 2 § Ett kreditinstitut ska identifiera, mäta, styra, internt rapportera och ha kontroll över de risker som dess rörelse är förknippad med. Institutet ska se till att det har en tillfredsställande intern kontroll. Det ska också upprätta en återhämtningsplan eller koncernåterhämtningsplan enligt 6 a kap. LBF.

Ett kreditinstitut ska särskilt se till att dess kreditrisker, marknadsrisker, operativa risker och andra risker sammantagna inte medför att institutets förmåga att fullgöra sina förpliktelser äventyras. För att uppfylla detta krav ska det åtminstone ha metoder som gör det möjligt att fortlöpande värdera och upprätthålla ett kapital som till belopp, slag och fördelning är tillräckligt för att täcka arten och nivån på de risker som det är eller kan komma att bli exponerat för. Kreditinstitutet ska utvärdera dessa metoder för att säkerställa att de är heltäckande.

6 kap. 4 b § Styrelsen i ett kreditinstitut ansvarar för att kraven i 6 kap. 1–3 §§ LBF uppfylls.

6 kap. 5 § Styrelsen i ett kreditinstitut ska se till att det finns skriftliga interna riktlinjer och instruktioner i den omfattning som behövs för att uppfylla kraven i bl.a. 6 kap. 2 § LBF och för att i övrigt styra rörelsen. Dessa riktlinjer och instruktioner ska utvärderas och ses över regelbundet.

Ansvar för att reglerna om ett instituts rörelse uppfylls vilar på styrelsen, se 6 kap. 4 b § LBF.

8 kap. 1 § Innan ett kreditinstitut beslutar att bevilja en kredit ska det pröva risken för att de förpliktelser som följer av kreditavtalet inte kan fullgöras. Institutet får bevilja en kredit bara om förpliktelserna på goda grunder kan förväntas bli fullgjorda.

8 kap. 2 § Ett kreditinstituts kreditprövning ska vara organiserad så att den som fattar beslut i ett ärende har tillräckligt beslutsunderlag för att bedöma risken med att bevilja krediten.

8 kap. 3 § Ett kreditinstituts kreditbeslut ska dokumenteras så att beslutsunderlaget redovisas och att kreditärendets hantering även i övrigt kan följas.

8 kap. 5 § Ett kreditinstitut får inte ingå avtal om tjänster på andra villkor än sådana som institutet normalt tillämpar eller ingå andra avtal på villkor som inte är affärsmässigt betingade med eller till förmån för

1. styrelseledamot,
2. delegat i ledande ställning som ensam eller i förening med någon annan får avgöra kreditärenden som annars ska avgöras av styrelsen,
3. anställd som innehar en ledande ställning inom institutet,
4. annan aktie- eller andelsägare än staten med ett innehav som motsvarar minst tre procent av hela kapitalet,
5. make eller sambo till person som avses under 1–4, eller
6. juridisk person i vilken sådan person som avses under 1–5 har ett väsentligt ekonomiskt intresse i egenskap av delägare eller medlem.

En medlemsbank får inte heller ingå sådana avtal som avses i första stycket med eller till förmån för en lekmannarevisor i banken.

Finansinspektionen prövar om en delegat eller en anställd har sådan ledande ställning som avses i första stycket 2 och 3.

8 kap. 6 § Institutets styrelse ska behandla ärenden som avses i 8 kap. 5 § LBF. Den ska vidare i en förteckning föra in uppgifter om de avtal som har träffats.

Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2004:6) om kreditriskhantering i kreditinstitut och värdepappersinstitut

9 § Institutet bör ha en klar strategi för omfattningen av och inriktningen i den samlade kreditrisk som institutet väljer att exponera sig för. Kreditstrategin bör uttrycka de egenskaper som ska känneteckna kreditportföljen när det gäller sammansättning, diversifiering och koncentrationer. Kreditstrategin bör också ge vägledning om hur risk ska beaktas vid prissättning.

Institutet bör ha en god beredskap för att vid behov, t.ex. vid förändringar i omvärlden, ändra kreditstrategin. Därför bör institutet löpande utveckla personalens kompetens samt utvärdera rutiner, produkter och arbetssätt.

Kreditstrategin och övriga styrdokument bör vara utformade så att dessa kan tillämpas utan att intressekonflikter uppstår med andra strategier och målsättningar i institutet.

12 § Institutet bör löpande mäta och följa upp den samlade kreditrisk som det exponeras för.

För mätningen av kreditrisker bör institutet klassificera sina kredittagare eller krediter med avseende på kreditrisk. Riskklassificeringen bör bygga på definierade kriterier som löpande utvärderas. Informationsunderlaget för riskklassificeringen bör vara av sådan kvalitet att riskklassificeringen speglar faktiska förhållanden.

Institutet bör återkommande enligt fastställda rutiner och vid behov, ompröva en fastställd riskklass för en viss kredittagare eller kredit.

16 § Syftet med kreditprövningen är att undersöka om en kredit kan beviljas eller inte, med hänsyn till institutets krav.

Kreditprövningen bör göras på ett underlag som ger en god bild av den kredit-sökandes ekonomiska status. Den bör omfatta en känslighetsanalys av den kreditsökandes återbetalningsförmåga samt en bedömning av risken för en värdeförsämring i förekommande säkerheter.

Kriterierna för kreditprövning bör fastställas årligen och utvärderas löpande.

17 § Kreditbeslut som innebär att en kredit beviljas eller att villkoren i en tidigare beviljad kredit ändras, bör endast fattas när kreditprövning skett i den ordning som institutet fastställt.

Kreditbeslutet bör dokumenteras så att det framgår i vilken instans det fattats och vilka ledamöter som deltagit i beslutet. Dokumentationen bör också omfatta de överväganden som legat till grund för beslutet samt kreditvillkor såsom t.ex. belopp, löptid, ränta, amortering och säkerheter.

Den som deltar i ett kreditbeslut bör förvissa sig om beslutsunderlagets kvalitet och att krediten överensstämmer med styrdokumentet och bör dessutom kunna värja sig mot påtryckningar om önskat innehåll i beslutet.

Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:1) om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut

2 kap. 3 § Ett företag ska ha en dokumenterad riskaptit som omfattar företagets alla slag av risker.

Styrelsen ska besluta om företagets riskaptit och regelbundet utvärdera riskaptiten och uppdatera den om det behövs.